

Dossier Kinderen & Armoede: 7 tips van de experts

Humo - 25 Dec. 2017

Armoedebestrijding is en blijft een probleem in België. Staatssecretaris Zuhair Demir (N-VA) geeft toe dat zij de laagste uitkeringen niet meer zal optrekken tot het armoedeniveau. Vlaams minister Liesbeth Homans (N-VA) weet dat ze haar plan om de kinderarmoede te halveren niet zal verwezenlijken. Wat moeten we doen? Drie experts geven concrete tips. 'Wat zeker níét zal helpen, zijn 1 euromaaltijden.'

Het scherpst is Ive Marx, professor sociale en economische wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen.

Ive Marx «We schieten niet op. Het armoedecijfer blijft relatief hoog in dit land, al tientallen jaren, en toch beweegt er niets in het denken, niet ter linkerzijde maar ook niet ter rechterzijde. Ik stel een koppige onwil vast om het beleid, waaraan we nu al zo lang vasthouden, om te gooien.

»Met ons activeringsbeleid zullen we er niet komen, dat is intussen duidelijk. Vroeger zei men dat onze arbeid te duur was: daardoor was er te weinig werkgelegenheid. Maar nu de lasten op arbeid zijn verlaagd, zien we dat de werkloosheid hoog blijft, met name bij laaggeschoolden. De mensen met de minste kansen op de arbeidsmarkt – jongeren zonder diploma, migranten – genieten te weinig van de lastenverlaging. Die komt in de eerste plaats de werkgevers ten goede. We subsidiëren werkgevers via talloze kanalen.

»De taxshift is nog zo'n voorbeeld. Dat is geen verschuiving van belastingen, maar een drastische verlaging van de werkgeversbijdragen. En toch blijft België tot de zwakst presterende Europese landen behoren wat betreft de toename van jobs en de afname van de werkloosheid. Het illustreert het failliet van dit beleid.

»Het beleid is wél een opsteker voor de werkgevers én de mensen die het al goed hebben – de meeste werknemers. Want laten we niet vergeten: door die lastenverlagingen wordt het makkelijker voor de sociale partners om een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst af te sluiten en werknemers een loonsverhoging te geven.

»Er zijn twee opties: of we geven nog meer uit en we verhogen de belastingen, of we verschuiven de uitgaven. In een land waar het overheidsbeslag al 52 procent is, lijkt de eerste optie weinig realistisch. Maar de tweede optie betekent dat de mensen die nu van het systeem profiteren, zullen moeten inleveren. Een ongemakkelijke waarheid, maar als we die niet onder ogen willen zien, zijn alle verdere tips nutteloos.»

Ook bijzonder bedreven in het formuleren van ongemakkelijke waarheden is Andreas Tirez, kernlid van de denktank Liberales. Hij gelooft niet in het populaire idee dat mensen hun succes aan zichzelf te danken hebben.

Andreas Tirez «Voor succes heb je drie dingen nodig: talent, hard werk en geluk. Maar succesvolle mensen vergeten dat laatste meestal. Ten onrechte: ze hebben gemiddeld meer geluk gehad dan mensen zonder succes. De selfmade man bestaat niet. In Vlaanderen heb je veel mensen met talent die hard werken, maar je hebt slechts enkele miljonairs van het niveau van Marc Coucke. Zeg ik daarmee dat Coucke zijn succes gestolen heeft? Nee, integendeel: hij heeft gewroet en hij heeft op cruciale ogenblikken lef getoond, maar hij heeft ook een flinke dosis geluk gehad. Laten we dat niet uit het oog verliezen.

» Ben Bernanke, de voormalige voorzitter van de Amerikaanse centrale bank, zei ooit tegen afzwaaiende studenten van de universiteit van Princeton: 'Jullie hebben veel talent, jullie hebben ongetwijfeld hard gewerkt, maar jullie moeten je geluk wel delen. Alleen op die manier kan er een rechtvaardig systeem ontstaan.' Hij had volkomen gelijk: gelukzakken moeten delen. Alleen zo houden we onze samenleving ethisch aanvaardbaar.»